

Vzdělávací obor: **Výchova ke zdraví a bezpečí**

Očekávaný výsledek učení: CZB-VZB-004-ZV9-014

Uplatňuje adekvátní způsoby bezpečného chování v modelových situacích ohrožení spojeného s mimořádnou událostí.

Popis úrovně Splněno

- Popíše činnost a vzájemnou spolupráci složek Integrovaného záchranného systému.
- Uvádí příklady mimořádných událostí, diskutuje o jejich příčinách a následcích.
- Předvede komunikaci s operátorem tísňové linky při vzniku mimořádné události.

Dopravní nehoda

Autorky materiálu: Eva Marádová, Miroslava Kovaříková

Anotace

Ilustrace je zaměřena na upevňování adekvátních způsobů chování v situacích ohrožení spojeného s mimořádnou událostí. Jsou rozvíjeny znalosti o činnosti jednotlivých složek Integrovaného záchranného systému. Důraz je kladen na praktické pochopení významu vzájemné spolupráce mezi složkami IZS a na podporu komunikačních dovedností žáků v náročných situacích. Žáci mají příležitost diskutovat o činnosti Integrovaného záchranného systému na základě předloženého příběhu. Učí se prostřednictvím osobních zážitků při modelování situací volání na tísňovou linku. Ověřují si své schopnosti reagovat v klidu, prožívat proces překonávání překážek a hledání účinného řešení.

Popis realizace / Zadání pro žáky

Úvod – Motivace/evokace

Rozprava na téma Integrovaný záchranný systém.

Otázky:

- *Kdo z vás už někdy viděl zásah hasičů, policie nebo záchranářů?*
- *Co znamená zkratka IZS?*
- *Kde mohu tuto zkratku vidět?*
- *Proč vznikl IZS?*
- *Při jakých událostech je aktivován?*

Hlavní část

1. Práce s příběhem Dopravní nehoda

Vyučující rozdá vytištěný text nebo promítne příběh s názvem Dopravní nehoda. Žáci se individuálním tichým čtením seznamují s příběhem.

Dopravní nehoda

Na rušné křižovatce před školou došlo k vážné dopravní nehodě autobusu a nákladního auta. Dopravní prostředky byly velmi poškozené a několik lidí bylo zraněných. Svědek nehody okamžitě zavolal tísňovou linku. Operátor přijal hlášení a vyslal všechny potřebné složky Integrovaného záchranného systému (IZS). Profesionální hasiči přijeli jako první. Zajistili místo nehody, aby nehrozilo další nebezpečí – například požár nebo únik nebezpečných látek z nabouraných aut. Pomocí speciálního vybavení také vyprošťovali zaklíněného řidiče z havarovaného nákladního vozidla. Na místo dorazily vozy zdravotnické záchranné služby. Zdravotníci záchranáři začali poskytovat první pomoc zraněným. Ošetřovali je přímo na místě, stabilizovali jejich stav a rozhodovali o transportu do nemocnice. Policie ČR zajistila místo nehody, řídila dopravu tak, aby se nehoda nerozšířila a aby ostatní vozidla mohla bezpečně projet. Zároveň začala vyšetřovat příčiny nehody a pořizovala potřebné záznamy. Všechny složky spolu úzce komunikovaly a koordinovaly své kroky. Velitel zásahu určoval, kdo co dělá, aby vše probíhalo rychle a bezpečně. Tato spolupráce umožnila zachránit zraněné, zabránit dalším nehodám a rychle obnovit provoz na silnici. Zranění byli díky rychlé a koordinované pomoci složek IZS včas ošetřeni a odvezeni do nemocnice. Událost poznamenala jinak běžný školní den. Žáci diskutovali o významu a spolupráci všech složek IZS při řešení nebezpečných situací.

Diskuze k příběhu:

- *Které složky IZS spolupracovaly při nehodě?*
- *Jaká je úloha jednotlivých složek IZS?*
- *Jaké další orgány a organizace poskytují na vyžádání IZS pomoc?*
- *Kde se s jejich činnostmi můžete setkat?*
- *Jaké dosažené vzdělání vede k profesi policisty, hasiče, zdravotnického záchranáře, operátora tísňové linky?*

2. Nácvik modelové situace volání na tísňové linky.

- Vyučující pustí žákům video HZS [Volání na linku 155 | ZZS HMP.](https://youtu.be/nBjDDYT0ju0), <https://youtu.be/nBjDDYT0ju0>
- Na základě videa žáci vytvoří dvojice nebo malé skupinky. Metodou hraní rolí se rozdělí na operátory a volající a podle zhlédnutého návodu simulují volání na vybranou tísňovou linku.
- Vybrané dvojice předvedou rozhovor pro spolužáky.
- Ostatní sledují, zda bylo dodrženo správné pořadí informací.

3. Umíme využívat aplikaci „Záchranka“?

K čemu slouží a jak funguje aplikace „Záchranka“?
Co jsou zájmové body pro určení polohy, odkud volám?
Vyhledejte v okolí čísla sloupů veřejného osvětlení.
Jak může pomoci tato aplikace při pohybu v horách?

4. Závěrečné shrnutí: Připravte poster, v němž shrnete základní zásady volání na tísňovou linku.

Žáci pracují ve skupinách.

5. Hodnocení:

Prezentované postery hodnotte s využitím kritériálního hodnocení věcné správnosti a vizuálních prvků. Využijte připravený Nástroj pro hodnocení.

Vazba na klíčové kompetence

Název KK Složka KK Kód OVU	Znění OVU	Vzdělávací strategie
KK osobnostní a sociální Resilience: odolávání obtížným situacím KOS-ODO-000-ZV9-001	<i>Rozvíjí vlastní psychickou a fyzickou odolnost.</i>	- učím žáky na příkladech, skrze zážitky či dramatizaci, jak si vytvářet a udržovat pozitivní mentální modely i při konfrontaci s výzvami - poskytuji inspirativní příklady úspěšných jednotlivců, kteří překonali obtíže, a diskutuji o jejich strategiích - vytvářím takové prostředí, které na žáky působí bezpečně, prostředí, kde se mohou otevřeně vyjadřovat a sdílet své pocity - začleňuji do výuky příklady ze života a osobnostního rozvoje, další scénáře nebo příběhy překonávání překážek a následného růstu - vytvářím návodné situace nebo projekty, které žákům umožní prakticky prožívat proces překonávání obtíží

Metodický komentář pro učitele

- Motivujte žáky k otevřené diskusi, zajišťujte bezpečné a podporující prostředí. Téma může vyvolat vzpomínky na zátěžové situace, které prožili nebo kterých byli svědci. Pokud vznikne u žáků potřeba o tématu ještě hovořit, respektujte ji. Zeptejte se, zda se žáci cítí emočně v bezpečí.
- Poskytněte žákům možnost osvojit si zásady využívání aplikace Záchranka: přivolání pomoci, lokalizace, lokátor k vyhledávání nejbližší pohotovosti, lékárny a umístění ADE (automatizovaný externí defibrilátor), varovné hlášení nenadálé krizové situace v okolí aj.
- Podpořte žáky v nácviu komunikace s tísňovou linkou, posilujte jejich vlastní resilienci, schopnost překonávat nepříznivé obtížné situace a zvládat stres.
- Při hodnocení posterů využijte formu kritériálního hodnocení věcné správnosti a vizualizace pomocí připraveného nástroje.

Popis ověřování

Pozorování a diskuse

Učitel

- sleduje v diskusích orientaci žáků v problematice ochrany za mimořádných událostí a zájem žáků o činnost složek IZS.
- v diskusi k příběhu o dopravní nehodě sleduje, zda žáci vhodně zdůvodňují význam systémové spolupráce jednotlivých složek IZS v zásahu při mimořádné události (dopravní nehodě).
- pozoruje práci žáků ve dvojicích, sleduje diskuse a vzájemnou kooperaci při plnění úkolu.
- formativně hodnotí výsledky aktivity zaměřené na volání na tísňovou linku, sleduje, jak se žákům podařilo dodržovat zásady volání na tísňovou linku, vede žáky ke zdůvodňování jednotlivých kroků.
- posuzuje verbální i nonverbální projevy žáků při simulaci hovoru na tísňové lince, klid a jistotu v projevu, které svědčí o schopnosti odolávat obtížným situacím
- ověřuje, jak žáci dokáží v diskusích obhajovat význam činnosti IZS.
- sleduje, jak žáci zvládají v modelové situaci využít aplikaci Záchranka.

- formativně – s využitím kriteriálního hodnocení – zhodnotí připravené postery.
- sleduje, do jaké míry se žáci do tohoto hodnocení zapojují.

Nástroj pro hodnocení:

Obsahují postery následující zásady volání na tísňovou linku?

1. Zachovejte klid a buďte struční, ale věcní.
 2. Odpovězte na tři klíčové otázky v tomto pořadí:
Co se stalo? Popište událost, rozsah, co je ohroženo, počet postižených.
Kde se to stalo? Uveďte přesnou adresu nebo popis místa (obec, ulice, číslo domu, případně orientační body).
Kdo volá? Sdělte své jméno a telefonní číslo, ze kterého voláte.
 3. Odpovídejte na další otázky operátora a spolupracujte s ním.
 4. Neodkládejte telefon, může vám volat zpět pro upřesnění údajů nebo ověření situace.
 5. Nepokládejte telefon jako první.
 6. Telefon mějte stále u sebe i po ukončení hovoru, operátor může potřebovat další informace.
 7. V případě zhoršení situace nebo změny počtu postižených osob zavolejte znovu na tísňovou linku.
 8. Používejte správná telefonní čísla: (150,155,158 156,112)
 9. Pokud voláte ze zahraničí nebo jste cizinec, použijte číslo 112, kde operátoři hovoří i anglicky a německy.
 10. Využijte mobilní aplikaci Záchranka, která automaticky odešle vaši polohu a další důležité informace záchránářům.
-

Reflexe

- *Co jsem se dnes naučil/a?*
- *Co mě překvapilo?*
- *Co mě při sledování zásahu složek IZS nejvíc zaujalo?*
- *Cítil/a jsem se při práci ve dvojici bezpečně?*
- *Dokážu v případě skutečné potřeby komunikovat na tísňové lince? Co je nejnáročnější a proč?*
- *Co bych se chtěl/a o činnosti IZS ještě dovědět?*

Zdroje

Při přípravě aktivit k činnosti IZS je možné využít informační zdroje:

<https://hzscr.gov.cz/clanek/zasady-spravneho-volani-na-tisnovou-linku.aspx>

<https://hzscr.gov.cz/soubor/06-vis-odkus-volas-publikace-pdf.aspx>

<https://hzscr.gov.cz/clanek/nejcastejsi-otazky.aspx?q=Y2hudW09NA%3d%3d>